

REKTARIN tá 23 nýggir námsrøðingar fingu prógv:

Munur er á at liva og at yvirliva

— Lívið er núgvastaðni og onga aðra staðni, títt lív og mítt lív, og lív okkara saman við teimum, sum eru okkum næst. Heldur missa tey enn ongantíð at hava kent tey. So hava árin minni týðning. Dygdin í lívinum, lívsdygdin, hon er fram um alt. Telist ikki í álmanakkaárum. Tað er munur á at liva og at yvirliva, segði Pauli Nielsen, rektari

Mikukvöldið var stór samkoma í Læraraskúlahøllini, tá 23 nýggir námsrøðingar, (tað er føroyska orðið fyri: pedagogar, bíðm.) fingu handað prógv.

Samkoman byrjaði klokkan 18.00 og nógv fólk var samankomið. Byrjað var við t syngja sálmin »Guð, tú sum øllum býður!«. Løkladal sat við urguna.

Siðan helt rektarin á Føroya Lærara og Námsrøðingaskúla, Pauli Nielsen røðu. Hann segði:

»Aftur er eitt skeið runnið. Eitt skeið í lívi tykkara og eitt skeið í lívi okkara, sum seinasta hálva fjórða árið hava gingið ein part av tíðini saman við tykkum.

Ein tíð í skipaðum felagskapi er runnin nógv skjótari, enn nakar hevði droymt um fyrri hálvum fjórða ári síðani.

Nú eru tit liðug her hjá okkum á hesum sinni. Liðug við ásetta formliga partin av tykkara útbúgving.

Stundum hevur gingið við og stundum ímóti. Og stundum hevur alt ligið í orkymlandi hálvakortum, ligið og lurt á láni, og ongantíð

slept tykkum, tí hin náðileysi ivin ikki hevur viljað givið tykkum frið, uttan nortíð við tykkum dag og nátt.

Ivin, tann ormurin, sum er grórkornið, ið veruliga ger okkum mun, tá ið hann nemur við okkum men ikki fær fastatøkur á okkum.

Órðdur hugsi eg ikki, at nakar fer hiðani. Røringur er spírur til grógvandi lív í okkum og í teimum, sum vit skulu vera um.

Lívið er núgvastaðni og onga aðra staðni, títt lív og mítt lív, og lív okkara saman við teimum, sum eru okkum næst.

Heldur missa tey enn ongantíð at hava kent tey. So hava árin minni týðning. Dygdin í lívinum, lívsdygdin, hon er fram um alt. Telist ikki í álmanakkaárum. Tað er munur á at liva og at yvirliva.

Øll hava rætt at fáa hjálpt til at læra at liva sítt lív. Tað starvið hava tit valt tykkum sum vinnu. Tí royna vit her á skúlanum av øllum alvi at nærka okkum sannleikanum um lívið. Og ikki at læra tykkum sannleikan um lívið at kenna.

Tí sannleikin broytist,

óstýriligur sum vindurin, men ikki sum vindurin blæsir. Hann broytist alla tíðina tibat.

Tað er ikki so langt síðani, at sannleikin var, at svørt vóru býttari enn hvít. Rimmarfastur visindaligur sannleiki. Og at kropslig revsing bara var til tað góða, um tú visti, at tú hevði hana uppiborna, at eingin grund var hjá tí almenna at offra tíð og pening upp á at geva blindum ella deyvum ella sjúklingum ella evnaveikum nakra grundleggjandi upplæring og undirvísing, tí so lítul dugur var í teimum kortini.

Og so øll tey, sum komu úr skeivum sósíalum koru og loyptu split í allan dansin.

Nú vita tit betur; og hava vónandi fingið gott í beinni at standa ímóti við.

Tí fundamentalisman, tann einoygdi mannalokkarin vil enn sum so ofta áður hava vald á sinninum her eins væl og í Iran og í Russlandi.

Henni hava tit skyldu at berjast ímóti. Fundamentalismuni. Hon hatar spyrjandi lív, krevur lýdni fyri sínum vilja, og endar tí

altíð í síni sjálvrættvísi sum ráð og vond mannajagstran.

Hjá henni er tann regla galdandi, at kanst tú ikki stýra samfelagnum, so mást tú stýra einstaklinginum í staðin, og tað er niðurstøðan hjá skinklandi maktini bæði í tí stóra og í tí litla samfelagnum, sum eitt nú barnagarðurin er. Tað er har og heima við hús, at alt byrjar. Tað er har vit skulu læra at stýra okkum sjálvum, og ikki at geva okkum inn undir stýringina hjá øðrum, alt samalt við altíð til grundleggjandi mannarætti.

Tí summi liva á ein hátt og onnur á ein annan. Summi tora valla at liva, av ótta fyri at doyggja, og onnur eru um at taka lívið av sær av ótta fyri ikki at liva nóg leingi, til at fáa alt lívið við.

Hvørt lívið hevur sín stíl, men eingin fær livað lívið hjá øðrum uttan at missa sítt egna burtur. Mong hava roynt, men ongum hevur tað hepnast.

Tað er lívsnis sannroynd, sum eingin kann broyta. Vit mugu ikki ræna lívið hjá øðrum fyri at geva okkara egna innihald.

Tað, sum er lívsfús lóta

hjá einum er beinasta leið til heljar hjá øðrum.

Og lívið setur síni spor, búnar okkum í støðugum samskipti við øllum tí, sum møtir okkum á leiðini.

Hvør hevur síni sár at sleikja, eisini tey, sum vit skulu vera um, eins væl og tú og eg.

Sum pedagogar eiga vit at læra okkum at kenna sárini hjá øðrum, so vit ikki í fávitsku stoyta salt í tey, tá ið vit møta teimum við okkara egnu fordómum og gloyma, at týðningarmesti førleiki okkara sum pedagogar eigur at vera evnini at kveistra frá okkum fordómar og kavalæti og møta menniskjum, har sum tey sjálv eru.

Duga vit ikki tað, misnýta vit álitið hjá teimum, sum vit eiga at vera um, og teykenna, at vit moralisera, at vit fordóma, og at vit halda okkum altíð vita betur. Tá taka vit sjálvsvirðingina frá teimum, kanska fyri at varðveita okkara egnu í misskiltari umsorgan.

Men standa vit mátið, og fáa vit fatur á fólk og tey í

okkum, tá eru líkindi til, at virðingin veksur, og at pedagogiska arbeiðið verður tikið fyrri annað enn umsorgararbeiði og konufólkarbeiði, sum ein og hvør kann gera.

Hjartaliga til lukku. Tað er eitt heiðursmerki, tit nú fáa.

Berið tað hátt, pedagogar! Tá liggur framtíðin væl í tykkara hondum.

Tá Pauli var farin frá mikrofonini var tónleikur á skránni. Arni Hansen, tónleikalærari á skúlanum settist við klaverið og ein av næmingunum leikti fiól. Eitt vakurt og stilt lag.

Næmingarnir ingu síðan prógv við handað.

Ein av næmingunum Símun Ósa reistist og segði nøkur orð. Hann endurgav Kierkegaard. »At tora er at missa fótafestið eitt bil. Ikki at tora er at missa lívið.« Hann visti til, at dirvið kanska ikki var so stórt til at halda røðuna, men heldur at siga nøkur orð, rístandi í brókunum, enn at sita og aftaná angri at ein ikki tordi at fara upp.

Símun segði at tað hevði verið fjálgt at ganga á námsrøðingaskúla.

— Sum trúgvandi havi eg eisini kent meg væl, ikki diskrimineraðan, segði hann.

justinus

Próvtakararnir í námsrøði eru: Beinta Andréssen, Tórshavn, Aímy Christiansen, Argjum, Edith Dahl, Tórshavn, Björg Danielsen, Kvívík, Edel Davidsen, Sørvági, Jóna á Dul, Tórshavn, Maja í Geil, Tórshavn, Turið Horn, Tórshavn, Semina Jacobsen, Kambsdali, Nicolina Jacobsen, Tórshavn, Sigrun Joensen, Tórshavn, Anna Maria Justesen, Viðar-eiði, Bodil Kirke, Saltneis, Sunrið Mortensen, Tórshavn, Simin Ósa, Tórshavn, Anna Petersen, Tórshavn, Barbara Petersen, Tórshavn, Margretha Petersen, Tórshavn, Malan Kjørbo Ragnarsdóttir, Tórshavn, Terji Rasmussen, Tórshavn, Alice Simonsen, Tórshavn, Tove Simonsen, Tórshavn, og Malan Thomsen, Tórshavn

